

Η Τουρκία κανόνισε κρυφά την επίσκεψη του Βορειοκορεάτη στρατηγού που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα βαλλιστικών πυραύλων

από **Abdullah Bozkurt**

Άνθρωποι σε σιδηροδρομικό σταθμό στη Σεούλ παρακολουθούν μια τηλεοπτική οθόνη ειδήσεων στις 17 Μαρτίου που δείχνει μια εικόνα του ηγέτη της Βόρειας Κορέας Κιμ Γιονγκ Ουν να παρακολουθεί την πρόσφατη δοκιμαστική εκτόξευση ενός διηπειρωτικού βαλλιστικού πυραύλου (ICBM). Η Βόρεια Κορέα δήλωσε ότι το βλήμα που εκτόξευσε δοκιμαστικά στις 16 Μαρτίου ήταν ένας διηπειρωτικός βαλλιστικός πύραυλος γνωστός ως Hwasong-17, ανέφερε το κρατικό πρακτορείο ειδήσεων KCNA. (Φωτογραφία: Jung Yeon-je / AFP)

Abdullah Bozkurt/Στοκχόλμη

Ο τουρκικός στρατός κανόνισε κρυφά μια επίσκεψη στην Άγκυρα ενός στρατηγού της Βόρειας Κορέας που ήταν υπεύθυνος για την ανάπτυξη τεχνολογίας βαλλιστικών πυραύλων για να συζητήσει τους όρους συνεργασίας και μεταφοράς τεχνολογίας, σύμφωνα με επίσημα έγγραφα που έλαβε το Nordic Monitor.

Η αποκάλυψη έγινε από τον Aydın Köstem, έναν Τούρκο λαθρέμπορο όπλων που είχε συνεργαστεί εδώ και καιρό με τον τουρκικό στρατό και την υπηρεσία πληροφοριών, σε ακροαματική διαδικασία στην Άγκυρα τον Φεβρουάριο του 2023. Καθώς προσπαθούσε να εξηγήσει το παρελθόν του σε μια ομάδα δικαστών για να αποδείξει τον πατριωτισμό του, ο Köstem παρείχε λεπτομέρειες για μια μυστική επίσκεψη ενός στρατηγού της Βόρειας Κορέας στην Τουρκία τη δεκαετία του 1990.

Είπε ότι η αποστολή να προσεγγίσει τη Βόρεια Κορέα του δόθηκε από τον στρατηγό Ahmet Çörekçi, τον τότε αναπληρωτή αρχηγό του γενικού επιτελείου, με τον οποίο συνεργαζόταν από τότε που ο Çörekçi υπηρετούσε ως γραμματέας του Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας (MGK), του ανώτατου σώματος ασφαλείας στην Τουρκία, το οποίο περιγράφεται επίσης ως σκιώδης κυβέρνηση.

«Με κάλεσε να συναντηθώ μαζί του όταν ήταν υπαρχηγός του γενικού επιτελείου, οπότε πήγα στο αρχηγείο του γενικού επιτελείου. Είπε ότι αντιμετωπίζουν ελλείψεις στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας και αντιμετωπίζουν προβλήματα. Με ρώτησε αν θα μπορούσα να διερευνήσω πού θα μπορούσαμε να βρούμε όπλα και πυρομαχικά που θα βοηθούσαν τα στρατεύματά μας. Είπα ότι θα ήμουν ευτυχής να το κάνω», δήλωσε ο Köstem κατά τη διάρκεια της κατάθεσής του στο 28ο Ανώτατο Ποινικό Δικαστήριο της Άγκυρας.

«Συμμετείχα σε μια προσπάθεια να αποκτήσω άλλα πράγματα [για τον τουρκικό στρατό] με σκοπό τη μεταφορά τεχνολογίας από το εξωτερικό. Ένας από αυτούς ήταν να φέρει έναν υποστράτηγο υπεύθυνο για το πυραυλικό πρόγραμμα της Βόρειας Κορέας στην Τουρκία. Ήρθε με ειδική άδεια [από την κυβέρνηση] λαμβάνοντας ειδική βίζα από την πρεσβεία μας στο Πεκίνο. Τον χαιρέτησα στο αεροδρόμιο και τον συνόδευσα στο αεροδρόμιο όταν τον έστειλα πίσω στο σπίτι», πρόσθεσε ο Köstem.

Δεν έδωσε το όνομα του Βορειοκορεάτη στρατηγού, ούτε την ακριβή ημερομηνία του ταξιδιού ή τι προέκυψε από τις μυστικές συναντήσεις που είχε με τους Τούρκους στρατηγούς. Αλλά δεδομένου του γεγονότος ότι το Çörekçi ήταν το νούμερο 2 του γενικού επιτελείου εκείνη την εποχή, έπρεπε να ήταν κάποια στιγμή μεταξύ 1993 και 1995. Ο Çörekçi έγινε διοικητής της πολεμικής αεροπορίας τον Αύγουστο του 1995 και αποσύρθηκε από το στρατό δύο χρόνια αργότερα.

Ο Çörekçi είναι μέλος μιας νεο-εθνικιστικής ομάδας στον τουρκικό στρατό και, όπως και άλλοι νεοεθνικιστές, είναι γνωστός για τις αντιαμερικανικές και αντι-NATOϊκές απόψεις του και υποστηρίζει στενότερους δεσμούς με τη Ρωσία και την Κίνα. Ήταν ένας από τους βασικούς παράγοντες στην ανατροπή της κυβέρνησης Refahyol, ενός συνασπισμού του πολιτικού ισλαμικού Κόμματος Ευημερίας (RP) του Necmettin Erbakan και του κεντροδεξιού κόμματος True Path Party (DYP) της Tansu Çiller στις 28 Φεβρουαρίου 1997.

Τον Μάιο του 2012 συνελήφθη στο πλαίσιο έρευνας για τα γεγονότα του 1997 και αργότερα του απαγγέλθηκαν κατηγορίες. Αφέθηκε ελεύθερος τον Σεπτέμβριο του 2013 εν αναμονή της ολοκλήρωσης της δίκης. Τον Απρίλιο του 2018 καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη και στάλθηκε πίσω στη φυλακή όταν η ετυμηγορία επικυρώθηκε από το Ανώτατο Εφετείο τον Ιούλιο του 2021. Τον Μάρτιο του 2023 ο πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν χορήγησε αμνηστία στον 91χρονο Çörekçi, επικαλούμενος γήρας και υγεία.

Τα δικαστικά έγγραφα δεν δείχνουν τι συνέβη μετά την επίσκεψη του Βορειοκορεάτη στρατηγού στην Τουρκία τη δεκαετία του 1990 ή αν υπήρξε συνέχεια αυτής της επίσκεψης. Ο Köstem δεν έδωσε άλλες λεπτομέρειες στο δικαστήριο σχετικά με αυτή τη μυστική αποστολή. Αναφέρθηκε στην επίσκεψη για πρώτη φορά οπουδήποτε για να αποδείξει ότι ήταν πατριώτης και πιστός στην τουρκική κυβέρνηση. Το δικαστήριο εκδίκασε μια παλιά υπόθεση

σχετικά με τη δολοφονία ενός ακαδημαϊκού το 2002 και ο ίδιος και αρκετές άλλες νεοεθνικιστικές προσωπικότητες αναφέρθηκαν ως ύποπτοι.

Aydın Köstem

Ο Köstem είπε επίσης ότι υπέβαλε τακτικές αναφορές από το Ιράκ τις δεκαετίες του 1980 και του 1990, όταν εργαζόταν για τουρκικές εταιρείες που δραστηριοποιούνταν στο βόρειο Ιράκ. Συστήθηκε στον Çörekçi μέσω ενός ανώτερου αξιωματούχου στο τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών και οι δυο τους είχαν διατηρήσει επαφή από τότε.

Φαίνεται ότι η προσέγγιση της Τουρκίας προς τη Βόρεια Κορέα συνεχίστηκε ακόμη και κατά τη διάρκεια της θητείας του προέδρου Ερντογάν, ο οποίος εξέφρασε όλο και πιο έντονα τη δυσαρέσκειά του για το ΝΑΤΟ και έλαβε μέτρα για να υπονομεύσει την ενότητα και τη συνοχή της διατλαντικής συμμαχίας.

Στις 4 Οκτωβρίου 2018, το Γραφείο Ελέγχου Ξένων Περιουσιακών Στοιχείων (OFAC) του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ όρισε την εταιρεία SIA Falcon International Group με έδρα την Κωνσταντινούπολη, τον μοναδικό ιδιοκτήτη της Hüseyin Şahin και

τον γενικό διευθυντή της Erhan Çulha για συμμετοχή στο εμπόριο όπλων και ειδών πολυτελείας με τη Βόρεια Κορέα.

Απλώς δεν ήταν δυνατό για την εταιρεία και αυτά τα δύο άτομα να λειτουργήσουν εύκολα και χωρίς να προσελκύσουν έλεγχο σε μια αγορά όπλων που ρυθμίζεται στενά και υπόκειται σε ένα άκαμπτο σύνολο κανόνων. Η ομαλή λειτουργία τους μπορεί να εξηγηθεί μόνο από την πολιτική κάλυψη που παρέχει η κυβέρνηση Ερντογάν.

Πρώην στρατηγός Ahmet Çörekçi

Ο Şahin και ο Çulha αναγνωρίστηκαν από το OFAC ότι συνεργάζονται με τον Ri Song Un, τον οικονομικό και εμπορικό σύμβουλο στην πρεσβεία της Βόρειας Κορέας στη Μογγολία. Το Ri Song Un, που επίσης ορίστηκε από το OFAC, φιλοξενήθηκε από αξιωματούχους της SIA Falcon στην Τουρκία το 2018 για να διαπραγματευτεί εμπορικές συμφωνίες που αφορούν όπλα και είδη πολυτελείας. «Η SIA Falcon International Group και άτομα που ενεργούν για λογαριασμό της προσπαθούν κατάφωρα να αψηφήσουν τις μακροχρόνιες κυρώσεις του ΟΗΕ για το εμπόριο όπλων και ειδών πολυτελείας με τη Βόρεια Κορέα. Η διεθνής κοινότητα δεν πρέπει να παραμείνει αδρανής καθώς παρακάμπτονται οι κυρώσεις του ΟΗΕ», δήλωσε ο τότε υπουργός Οικονομικών Στίβεν Μνούτσιν στο δελτίο τύπου του OFAC.

Όσον αφορά τη Βόρεια Κορέα, ο Ερντογάν απολαμβάνει επίσης την υποστήριξη μιας υπερεθνικιστικής ομάδας υπό την ηγεσία του Doğu Perinçek, οι πράκτορες της οποίας κατέχουν θέσεις-κλειδιά στην κυβέρνηση, ειδικά στον στρατό, τις μυστικές υπηρεσίες, το δικαστικό σώμα και την αστυνομία. Το φερέφωνο της ομάδας, η εφημερίδα *Aydınlık*, υποστηρίζει σταθερά τη Βόρεια Κορέα εναντίον των Ηνωμένων Πολιτειών, η οποία ευθυγραμμίζεται με την παραδοσιακά σθεναρή αντιδυτική στάση της.

Η Τουρκία επισημάνθηκε το 2021 από την επιτροπή εμπειρογνομόνων του ΟΗΕ που παρακολουθεί τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τις κυρώσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ) στη Βόρεια Κορέα. Οι εμπειρογνώμονες του ΟΗΕ διαπίστωσαν ότι η Τουρκία είχε παραβιάσει τις κυρώσεις εισάγοντας απαγορευμένα υλικά από τη Βόρεια Κορέα. Η Άγκυρα απάντησε λέγοντας ότι η προέλευση της ταξινόμησης των εμπορικών αγαθών αναφέρθηκε λανθασμένα ως Βόρεια Κορέα, ενώ στην πραγματικότητα ήταν από τη Νότια Κορέα, η οποία δεν υπόκειται σε κυρώσεις του ΟΗΕ.

<https://nordicmonitor.com/2023/05/26751/>